

CO NOWEGO W KARTOGRAFII

Ostatnie w tym semestrze otwarte zebranie Katedry Kartografii Uniwersytetu Warszawskiego (25 maja) poświęcono nowościom kartograficznym wydanym od maja 2008 roku. Jak co roku, wybrane piśmiennictwo zaprezentował Jerzy Ostrowski, natomiast nowe mapy i atlasy omówił dr Jerzy Siwek.

JERZY KRÓLIKOWSKI

Stosunkowo najwięcej nowości książkowych poświęcono **historii kartografii**. Jerzy Ostrowski (na fot. obok) omówił m.in.:

- kolejne dwa tomy serii „Dokumenty i materiały z historii kartografii” wydane przez Bibliotekę Narodową – pierwszy z nich to „Atlasy i mapy księżnicy »Atlas« z wyłączeniem prac Eugeniusza Romera”, drugi zaś zatytułowany „Cartographica Poloniae 1570-1930” to katalog źródeł rękopiśmiennych do historii ziem polskich w zbiorach szwedzkich;

- kolejny numer periodyku Biblioteki Narodowej „Bibliografia dokumentów kartograficznych” (ostatni w formie papierowej);

- „Śląsk na mapach z lat 1800-1845” Romana Wytuczaka.

Niewiele ukazało się polskich **podręczników z zakresu kartografii**. Z ważniejszych pozycji Jerzy Ostrowski wymienił:

- „Prace i studia kartograficzne OK PTG” – materiały z konferencji kartograficznej w Nałęczowie w 2007 roku,

- „Analizy przestrzenne w kartografii” – materiały ze Szkoły Kartograficznej w Krzyżowej z 2008 roku.

Wśród publikacji z zakresu **geomatyki** ukazały się m.in.:

- „GIS – obszary zastosowań” Dariusza Gotliba, Adama Iwaniaka i Roberta Olszewskiego,

- „Rozważania o GIS – planowanie systemów informacji geograficznej dla menedżerów” Rogera Tomlinsona,

- „GIS w badaniach przyrodniczych” Jacka Urbańskiego,

- „Geodezja satelitarna” Jerzego Rogowskiego i Magdaleny Kłęk.

Na szczególną uwagę kartografów zasługują także najnowszy, dziesiąty tom serii „Nazewnictwo Geograficzne Świata”, poświęcony egzonomom i endoni-

mom na morzach i oceanach. Dwa pozostałe tomy są już w opracowaniu.

Nowe mapy i atlasy zaprezentował dr Jerzy Siwek, zaczynając od postępów w opracowywaniu **polskich map seryjnych**. Jak się okazuje, z uwagi na decentralizację prac kartograficznych, dość trudno jest zdobyć precyzyjne dane o pokryciu Polski mapami topograficznymi, sozologicznymi czy hydrologicznymi. Jak zauważył dr hab. Wiesław Ostrowski, GUGiK dopiero planuje w tym celu rozesłać do władz wojewódzkich specjalne ankiety, aby takie informacje zgromadzić. Dysponując tylko informatorami z poszczególnych urzędów marszałkowskich, można stwierdzić, że największe postępy w wydawaniu arkuszy map sozologicznej i hydrograficznej zauważane są w województwach: kujawsko-pomorskim, lubelskim i zachodniopomorskim.

Dużo lepiej wygląda stan opracowania map seryjnych w **Państwowym Instytucie Geologicznym**. W przypadku szczegółowej mapy geologicznej 1:50 000 do wykonania pozostały raptem 72 arkusze, zaś dla mapy geośrodowiskowej – 485 arkuszy. Od 2005 roku wydawana jest także „Szczegółowa mapa geologiczna Tatr” 1:10 000. Nowością jest „Szczegółowa mapa geochemiczna Górnego Śląska” 1:25 000, której wydano na razie 4 arkusze. W przygotowaniu są ponadto serie: mapy litogenetycznej, mapy geologiczno-turystycznej (dla 17 parków narodowych i 50 krajobrazowych), mapy geośrodowiskowej 1:250 000 oraz regionalnych atlasów geośrodowiskowych 1:10 000.

Wśród **nowych polskich atlasów** Jerzy Siwek wymienił:

- „Atlas niedoborów wodnych roślin uprawnych i użytków zielonych” wydany przez IMiUZ w Falentach,

- 2 kolejne zeszyty „Atlasu Warszawy” wydawanego

FOT. ANDRZEJ MACIOCH

przez IGiPZ PAN zatytułowane „Zmiany krajobrazowe obszaru metropolitarne-go Warszawy” oraz „Warszawa w świetle spisu powszechnego z 2002 roku”,

- „Atlas historyczny miast Polski – Świdnica” (jak dodał Jerzy Ostrowski, w przygotowaniu są kolejne miasta w tej serii – Wieliczka, Racibórz oraz Olkusz),

- „Wysiedlenia, wypędzenia i ucieczki 1939-1956” wydawnictwa Demart,

- „Atlas Nautyczny Antonia Milla” – reprodukcja atlasu z 1583 roku wykonana przez Bibliotekę Narodową.

Dość mało miejsca poświęcono nowym **mapom wydanym przez firmy komercyjne**. Dr Jerzy Siwek zwrócił uwagę, że niemal wszystkie liczące się na rynku firmy kartograficzne szukają obecnie dodatkowych źródeł zysku, inwestując w publikacje niezwiązane z kartografią lub – tak jak w przypadku PPWK – np. w rynek telekomunikacyjny. Dr Tomasz Opach dodał przy tej okazji, że krakowskie wydawnictwo Compass, znane dotychczas z papierowych map turystycznych, szykuje się do wejścia na rynek map do nawigacji GPS [więcej na Geoforum.pl, 26 maja – red]. ■

